

IV. BLOK

PROBAČNÍ DOHLED

Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem PMS, spolupráce při vytváření a realizaci probačního plánu dohledu a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona.

Účel dohledu:

- a) sledování a kontrola chování pachatele čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,
- b) odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

Povinnosti pachatele (§ 50):

- spolupracovat s probačním úředníkem (dále jen „PÚ“) způsobem, který mu probační úředník stanoví a plnit probační plán dohledu,
- dostavovat se k PÚ ve lhůtách, které mu stanovil,
- informovat PÚ o svém pobytu zaměstnání a zdrojích obživy,
- dodržování uložených omezení a povinností,
- informovat PÚ o jiných důležitých okolnostech určených PÚ pro výkon dohledu,
- umožnit PÚ vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje.

Povinnosti a oprávnění PÚ:

- vykonávat dohled nad pachatelem v souladu s vytvořeným probačním plánem dohledu,
- být odsouzenému nápomocen v jeho záležitostech,
- plnit pokyny předsedy senátu,
- pravidelně aktualizovat probační plán s přihlédnutím k jeho osobním, rodinným a jiným poměrům,
- poruší-li pachatel závažným způsobem nebo opakovaně podmínky dohledu, probační plán nebo uložené povinnosti informuje o tom bez zbytečného odkladu předsedu senátu Při méně závažném porušení PU pachatele upozorní a poučí ho, že při opakovaném porušení bude informovat předsedu senátu,
- nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje nejméně 1x za 6 měsíců zprávu, ve které informuje o průběhu dohledu, o dodržování uložených povinností a o jeho poměrech,
- Oprávnění PMS obracet se na všechny osoby (FO, PO) a státní orgány s dožádáním o sdělení potřebných údajů a tyto jsou povinny, nebrání-li jim v tom zvláštní zákon, údaje sdělit.

Dohledové instituty:

- Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody s dohledem, zkušební doba 1 až 5 let
- Podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem zkušební doba 1 až 7 let
- Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem, zkušební doba až 1 rok,

- Propuřtění z ochranného léčení s dohledem,
 - Výkon trestu obecně prospěšných prací za současného uložení dohledu při prodloužení lhůty k vykonání trestu OPP,
 - Výchovné opatření Dohled probačního úředníka,
- + Náhrada vazby dohledem do rozhodnutí o propuřtění z vazby.

Podmíněný odklad výkonu trestu odnětí svobody s dohledem (§ 84 tr. Zákoníku):

Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, jestliže vzhledem k osobě a poměrům pachatele má důvodně za to, že k působení na pachatele, aby vedl řádný život, není třeba jeho výkonu. Je-li třeba zvýšeně kontrolovat chování pachatele a poskytnout mu potřebnou péči a pomoc ve zkušební době může soud vyslovit nad pachatelem dohled. Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti dle § 48/4 směřující k tomu, aby vedl řádný život a může mu též uložit povinnost nahradit škodu podle svých sil.

Podmíněné propuřtění z výkonu trestu odnětí svobody s dohledem (§ 89 tr. zákoníku):

Odsouzeného lze na žádost propustit, pokud se během výkonu trestu prokázalo, že si plnil své povinnosti a vše nasvědčuje tomu, že po propuřtění povede řádný život. Odsouzeného lze propustit po polovině (při splnění podmínek dle § 88/2 tr.z. i před uplynutím poloviny trestu – vzorné plnění povinností) nebo po dvou třetinách (podle § 88/4 tr.z. ve vyjmenovaných případech). Při podmíněném propuřtění z VTOS stanoví soud zkušební dobu na 1 – 7 let a zároveň nad pachatelem může vyslovit dohled. Podmíněně propuřtěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti dle § 48/4 směřující k tomu, aby vedl řádný život a může mu též uložit povinnost nahradit škodu podle svých sil.

Podmíněné upuřtění od potrestání s dohledem (§ 48 tr. zákoníku)

Soud může upustit od potrestání pachatele, který spáchal přečin, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě a vzhledem k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již pouhé projednání věci postačí k nápravě pachatele i k ochraně společnosti. Je-li potřebné po stanovenou dobu sledovat jeho chování, stanoví nad ním dohled. Zkušební doba až 1 rok. Pachateli také může uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti a zpravidla uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou způsobil.

Propuřtění z ochranného léčení s dohledem (§ 99 tr. zákoníku)

U pachatele, který zneužívá návykové látky a trestný čin spáchal pod vlivem takové látky, nebo v souvislosti s jejím užíváním a kterému bylo uloženo ochranné léčení a toto ochranné léčení bylo ukončeno proto, že jeho účelu nebylo možno dosáhnout a hrozí-li nebezpečí, že odsouzený spáchá další trestný čin, soud v rozhodnutí o ukončení ochranného léčení uloží odsouzenému dohled na jeho chování na dobu až 5 let.

Výkon trestu OPP za současného uložení dohledu (§ 65 tr. zákoníku)

Jestliže pachatel v době odsouzení do skončení výkonu OPP nevede řádný život, vyhýbá se nástupu výkonu trestu, bez závažného důvodu poruší sjednané podmínky výkonu trestu OPP nebo zaviněně nevykonává uložený trest OPP, může soud přeměnit a to i během doby stanovené pro jeho výkon trest OPP nebo jeho zbytek na trest odnětí svobody. Výjimečně může vzhledem k okolnostem a osobě pachatele ponechat trest OPP v platnosti nebo prodloužit dobu výkonu tohoto trestu až o 6 měsíců stanovit nad odsouzeným dohled na dobu výkonu tohoto trestu nebo jeho zbytku. Zároveň může uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti nebo některé z výchovných opatření jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých.

Náhrada vazby dohledem (§73/3 tr. řádu) - jedná se o procesní institut, ne o trest

Je-li dán důvod vazby, může orgán rozhodující o vazbě ponechat obviněného na svobodě nebo ho propustit na svobodu jestliže s ohledem na osobu obviněného a povahu případu lze účelu vazby dosáhnout dohledem probačního úředníka nad obviněným. Obviněný, nad nímž byl vysloven dohled, je povinen se ve stanovených lhůtách dostavit k probačnímu úředníkovi a změnit místo pobytu pouze s jeho souhlasem a podrobit se dalším omezením stanoveným ve výroku rozhodnutí, která směřují k tomu, aby se nedopustil trestné činnosti a nemařil průběh trestního řízení. Neplní-li povinnosti uložená v souvislosti s nahrazením vazby dohledem a trvají-li důvody vazby, soud a v přípravném řízení na návrh státního zástupce, rozhodne o vazbě.

Výchovné opatření dohled probačního úředníka (§ 16 ZSM)

Dohledem probačního úředníka se rozumí pravidelné sledování chování mladistvého v jeho rodině a způsobu výchovného působení rodičů na něj, kontrola dodržování uloženého probačního programu a výchovných povinností a omezení uložených mladistvému soudem pro mládež a v přípravném řízení státním zástupcem nebo vyplývajících ze zákona a jeho pozitivní vedení probačním úředníkem k životu v souladu se zákonem.

Účelem dohledu je sledování a kontrola chování mladistvého zaměřená na zajištění ochrany společnosti a snížení možností opakování trestné činnosti. Rovněž i odborné vedení a pomoc mladistvému s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

Jsou zde širší oprávnění probačního úředníka – při méně závažném porušení podmínek dohledu uděluje mladistvému **výstrahu**, při závažném pak informuje soud.

Jsou zde modifikované povinnosti klienta – např. „nebránit ve vstupu do obydlí“ u mladistvého místo „umožnit vstup do obydlí“ u dospělého pachatele.

Zásady a principy práce s klientem:

- navázání konstruktivního vztahu
- informovanost → pravidla
- nekompromisně trvat na pravidlech = důslednost
- transparentnost
- přiměřenost pomoci / kontroly
- aktivizace klienta k řešení ⇒ důraz na přijetí odpovědnosti

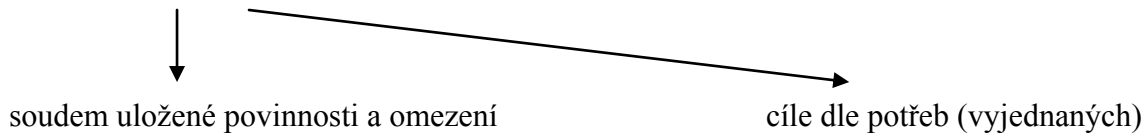
- zákonnost
- program: malé cíle ⇒ vedení řádného života
- spolupráce
- respekt individuality
- pravidelnost, dlouhodobost, systematická práce s klientem

Přizpůsobení činnosti specifickým potřebám klienta:

⇒ individuální přístup

- posouzení kompetencí
- nabídka zajištění spolupráce dalších pomáhajících subjektů
- přizpůsobení řeči klientům
- posouzení rizik, potřeb, kompetencí, zdrojů
- prostor pro zakázky ze strany klienta

⇒ individuální probační program

Analýza potřeb a rizik:

Proces stanovení rizik a potřeb pachatele PÚ provádí **prostřednictvím vyhodnocení informací, které získá na základě uskutečnění těchto kroků:**

- osobního rozhovoru s pachatelem,
- ověření údajů získaných od pachatele a to z jiných zdrojů,
- návštěvy v místě, kde pachatel žije a provedením rozhovorů s osobami, které s ním společně žijí,
- navázání kontaktu s obětí nebo pozůstalými po oběti,
- navázání kontaktu s orgány Policie ČR,
- navázání kontaktu s odborníky, kteří jsou do práce s pachatelem zapojeni,
- studiem dostupných materiálů – původního trestního spisu (*zejména rozsudku, výpovědi pachatele a svědků, znaleckých posudků, opisu rejstříku trestů atd.*) a dalších vyžádaných písemných podkladů.

Proces posuzování rizik zahrnuje:

- Vstupní analýza případové práce
- Zdroje informací
- Práce s informacemi
- Cíl případové práce
- Zjištění cílů a konkrétní práce s nimi v práci s klientem

- Vyhodnocení potřeb
- Vyhodnocení rizik
- Práce s riziky

Riziko: nebezpečí, hrozba, pravděpodobnost nezdaru, recidivy, újmy

Rizikový faktor: okolnost podněcující vznik rizika, zvyšující pravděpodobnost jeho vzniku

Dělení:

- statické (v čase neměnné, př. věk, pohlaví, trestní minulost, dřívější výkon alternativních trestů,
- dynamické (v čase proměnlivé, př. antisociální postoj, hodnotový žebříček, kriminální vazby, agresivita, užívání drog/alkoholu, finance, bydlení aj.)

Analýza - pracovník se zaměří na následující oblasti:

- aktuální TČ, trestní minulost, okolnosti ovlivňující TČ, zaměstnání, vzdělání, finanční situace, bydlení, postoje, myšlení, chování obviněného, sociální okolí, závislosti, zdraví, postoj obviněného k TČ a k oběti, potřeby obviněného

Vyhodnocování - určení pravděpodobnosti další trestné činnosti:

- určit míru rizika recidivy a újmy (nízká, střední, vysoká)
- charakter újmy (materiální, sexuální, na zdraví, životě, psychická)
- uvést zdroje, důvody vyhodnocení (proč si to myslím?) – Co konkrétně by se mohlo stát, komu, za jakých okolností a s jakými dopady?

Opatření:

- z vyhodnocení vyplývá závažnost případu,
- ta určuje míru intenzity intervence (spolupráce v dohledu, doporučené alternativy),
- vše musí PÚ zohlednit při sestavení probačního plánu dohledu - musí konkrétně stanovit, jakým způsobem bude rizika zmenšovat a jakým způsobem budou potřeby pachatele řešeny (např. dokladovat NŠ, zkontaktovat exekutora, testování – alkohol, drogy, atd.)
- pravidelná kontrola ujednaného, vyhodnocení a aktualizace plánů.

Probační plán dohledu = nástroj efektivního výkonu dohledu:

- Individuální specifikace, konkretizace dohledu
- Pravidla spolupráce
- Vytváření za spolupráce s klientem
- K hodnocení úspěchů spolupráce ⇒ mapa cesty
- Průběžná aktualizace
- Identifikace a pojmenování specifických potřeb a zájmů ⇒ jejich naplnění společensky přijatelným způsobem

- Práce s úspěchem, pozitivy ⇒ zmocňování, motivace
- Hledání, co a jak měnit
- Zohlednění soudem uložených povinností a omezení
- Srozumitelnost pro klienta

Forma:

- *hlavička* – strany, odkaz na rozhodnutí soudu
- *časové vymezení* – 1x za 6 měsíců vyhodnocení, aktualizace
- *kontakty klienta s probačním pracovníkem* – forma, četnost, pravidla kontaktu, omluvy z konzultace
- *přiměřené povinnosti a omezení* ⇒ z rozhodnutí soudu
- *další ujednání*
- datum, podpisy

Zprávy o průběhu dohledu:

- aktuální situace
- zaměstnání, finanční situace
- průběh kontaktů s PMS
- náplň dohledu
- plnění uložených povinností a omezení
- zhodnocení
- seznámení klienta s obsahem, příp. kdy mu bylo zasláno, proč
- vyjádření klienta k obsahu zprávy
- datum, podpis
- přílohy

Jakými způsoby PÚ zajišťuje vymahatelnost dodržení podmínek dohledu:

- v případě, že klient poruší závažným způsobem nebo opakovaně své povinnosti vymezené dle § 50 TZ (paragraf vyjmenovává povinnosti klienta v rámci dohledu), má PÚ povinnost o tom informovat soud
- závažné porušení podmínek = pod tímto termínem se rozumí neplnění povinností daných § 50 TZ a povinností stanovených soudem,
- nutné rozlišovat od méně závažných porušení – v takovémto případě PÚ klienta upozorní na nedostatky a poučí jej, že v případě opakování nebo závažného porušení bude o této skutečnosti neprodleně informovat soud
- v případě porušení povinností ujednaných v probačním plánu, které nejsou stanoveny soudem, je obtížné vymáhat jejich plnění– jedná se o porušení povinností spolupracovat při realizaci probačního plánu, ale je na příslušném soudu, aby rozhodl, zda toto bude důvodem k projednání přeměny trestu či nařízení výkonu zbytku trestu u podmíněně propuštěných.

Návřtřeva klienta v mřstře bydliřtře:

- Smyslem uskutečnění této návřtřevy je, aby PÚ viděl mřsto a řivotní podmínky, ve kterých pachatel řije a ověřil si některé informace, které pachatel na konzultacích k řetřmatu svěřo bydlení a způsobu řivota sdřilil.
- Osobní návřtřeva PÚ v mřstře, kde pachatel řije, je součástí procesu vyhodnocení rizik pachatele.
- PÚ vyhodnotí možná rizika a to vřhledem ke své bezpečnosti při návřtřevě. Vychází řitřom ze spisovře dokumentace a ze své zkušenosti z osobního kontaktu s pachatelem. Pro PÚ mohou být rovněž cenně informace a zkušenosti místního oddřlení Policie ČR nebo mřstřské policie z dosavadního kontaktu s pachatelem.
- Tyto informace PÚ zohlední při přípravě a dojednání své návřtřevy u pachatele, tj. zvolí optimální denní dobu pro provedení návřtřevy, zvaží potřebu řitřomnosti dalřího pracovníka PMS při návřtřevě nebo požádá o asistenci místní oddřlení Policie ČR. PÚ při plánování návřtřevy vřdy zvažuje hledisko své bezpečnosti a chová se tak, aby učinil potřebná preventivní opatření sniřující řipřadná rizika plynoucí z uskutečnění návřtřevy.
- Návřtřeva s klientem je ředem ředjednána, probřhne seznámení klienta s jejím průběhem.
- Je možné zajistit řitřomnost dalřího kolegy.
- Zajiřtření řitřomnosti rodinných řřisluřníků a osob řijících ve společném obydlí.
- Navázání kontaktu s rodinnými řřisluřníky.

Zapojení pořkozeného:

- nabídka poradenství, doprovázení, zprostředkování dalří odborně pomoci,
- dotaz na potřeby, újmy - snahou je vytvořit pro oběř řřležitost pro vyjádření jejich potřeb a zájmů a získání odpovědí na otázkry, které ji trápí,
- mediace,
- kontrola spláčení řkody, domluvení splátkovřho kalendáře,
- a dalří dle okolností řřřpadu a situace konkrětní oběři.

PAROLE – PODMÍNĚNĚ PROPUSŘTĚNÍ Z VÝKONU TRESTU ODNĚTÍ SVOBODY

Institut podmíněného propuřtření je upraven v trestním řádu i trestním zákoníku. Zákon dáva **mořnost** podmíněného propuřtření po výkonu poloviny (popř. po výkonu 2/3 trestu v řtěchto řřřpadech: vyjmenované závařné trestně činy a osoby odsouzených k výjimečnémř trestu odnětí svobody nad 20 až do 30 let, nehrozí-li opakování stejného nebo jiného zvlářtř závařného zločinu, u odsouzených k výjimečnémř trestu na dořivotí může být podmíněně propuřtřen ař po nejměně 20 letech nehrozí-li recidiva, odsouzeně na dořivotí vřak nelze z věznic se zvýšenou ostrahou přeradit dřive než po 10 letech, ostatní vězně ze zvýšeně ostrahy po vykonání 1/4 trestu, a pobyt v této věznicí se do lhůty na PP nepočítá) trestu, jestliže odsouzený svřm chováním po PM rozsudku a plněním svřch povinností prokázal polepření a

můž e se od něj očekávat, že v budoucnu povede řádný život nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

Odsouzený za přechin (u mladistvých za jakýkoliv trestný čin), který prokázal vzorným chováním a plněním svých povinností (nesmí se vyhýbat nástupu, musí odčinit následky TČ, atd.), že dalšího výkonu trestu není třeba, může být podmíněně propuštěn i před stanovenou lhůtou na žádost odsouzeného s kladným stanoviskem ředitele vězнице. Bez takového stanoviska o žádosti soud nerozhoduje a s poučením ji vrátí odsouzenému.

Odsouzenému, kterého soud podmíněně propustí před vykonáním poloviny trestu (§ 88/2) soud uloží **specifické povinnosti a omezení**, aby:

- se ve zkušební době **zdržoval ve svém obydlí** zejména v noční době a ve dnech pracovního klidu a volna (celková doba nesmí přesáhnout 1 rok)
- nebo aby vykonal **práce ve prospěch obcí, státních nebo jiných obecně prospěšných institucí (50 až 200 hodin)** – vždy nutný výslech ods.!
- nebo aby **složil určenou peněžní částku na pomoc obětem TČ na účet soudu** (dle osobních a majetkových poměrů 2.000,- až 10.000.000,- Kč – lze povolit měsíční splátky, ale celá částka musí být zaplacená do konce zkušební doby nebo odklad max. 6 měsíců od PM).

Podmíněné propuštění nepředstavuje nárokový institut - přestože odsouzený splní povinné náležitosti, soud nemusí jeho žádosti vyhovět. O žádosti se rozhoduje ve veřejném zasedání.

Zkušební doba: 1 až 7 let, u mladistvého 1 – 5 let,

Lze současně vyslovit dohled nad PP a v rámci dohledu i přiměřená omezení a povinnosti

Soud vychází ze spisového materiálu zahrnujícího:

- zprávu vězнице,
- rejstřík trestu, příp. zprávy z místa bydliště;
- dále soud přihlíží, zda má odsouzený práci a bydlení;
- provádí se výslech odsouzeného.

Při zamítnutí žádost lze opakovat po roce od pravomocného rozhodnutí.

Pokud soud žádosti vyhoví, opouští odsouzený věznicí po právní moci rozhodnutí.

Soud může vzít **záruku za dovršení nápravy odsouzeného** od občanského, zájmového sdružení či církve, ale zároveň posuzuje, zda subjekt je schopen chování odsouzeného ovlivňovat (po odvolání záruky může soud PP ponechat v platnosti).

Součinnost PMS a Vězeňské služby:

- Součinnost je zakotvena v dohodě mezi PMS a Vězeňskou službou ČR (VS).
- PMS částečně pracuje ve věznicí a je nezbytné fungování týmu VS-PMS

Cíl: vzájemná koordinace a efektivní výkon spolupráce PMS a VS v oblasti přípravy na rozhodování o podmíněné propuštění (PP) s dohledem.

Smysl: Připravit pro soud relevantní podklady pro rozhodování o PP, včetně doporučení k minimalizaci recidivy.

Vyvážený přístup: pachatel – oběť – společnost

Management případové práce PÚ při přípravě podkladů pro možnost PP:

Příprava podkladů pro možnost PP

- Práce s *odsouzeným*
 - se *sociálním okolím*
 - s *personálem věznice*
 - se *spolupracujícími organizacemi*
- *vyhodnocení rizik*
- *navržení opatření k minimalizaci recidivy*
 - ochrana společnosti, bezpečí v komunitě
 - zohlednění potřeb a zájmů poškozených (včetně náhrady škody)

Vězeňská služba ČR

- při nástupu pachatele do výkonu trestu odnětí svobody informuje o možnostech spolupráce s PMS
- znovu informace pro ty, kteří mohou **za 6 měsíců žádat o PP** ⇒ odsouzený prodiskutuje s vychovatelem vhodnost spolupráce s PMS.

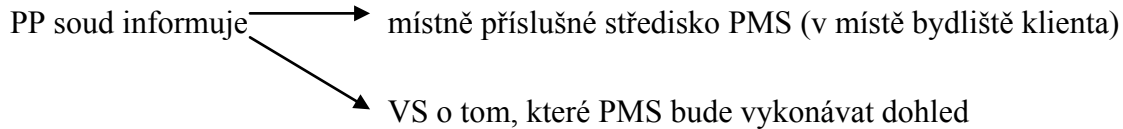
V případě, že je toto doporučeno vychovatelem, sociálním pracovníkem a odsouzený má o spolupráci s PMS zájem, vyplní „*podnět k zahájení spolupráce s PMS ČR*“ → vyplnění základních informací (vychovatel zapíše do osobní karty, že klient kontaktoval PMS). Tento podnět zasílá nejpozději do 3 měsíců před podáním žádosti o PP. Následně PÚ provede konzultaci s odsouzeným ve věznici. Před touto konzultací získá PÚ informace od vychovatele, soc. pracovníka o osobě odsouzeného, seznámí se s osobním spisem a kartou odsouzeného.

Konzultace s odsouzeným:

- vychází z *informací z podnětu*
- dojednání *podmínek vzájemné spolupráce* (konkrétní postup, domluva dalšího termínu)
 - + spolupráce s dalšími organizacemi
 - + *informace od dalších osob a subjektů* ⇒ hledání zdrojů posouzení silných stránek klienta, dostupné formy prevence, objektivizace
- *stanovisko střediska PMS ČR k žádosti o PP*
 - klient seznámen s obsahem
 - právo vyjádřit se
- *podává žádost*
 - informuje o tom PMS
- *Vězeňská služba posílá PMS jejich stanovisko k PP*

PÚ zasílá soudu stanovisko k podmíněnému propuštění pachatele (včetně např. návrhu na uložení dohledu či konkrétních přiměřených povinností či omezení na zkušební dobu)

Postup po pravomocném rozhodnutí soudu o PP s dohledem

- věznice propustí klienta → faxem informuje příslušné středisko PMS + středisko příslušné věznice pošle kopii stanoviska

Konkrétní postupy při zajiřřování podkladů pro rozhodnutí soudu o možném podmíněném propuřřění s dohledem

a) Postup před podáním řřadosti o podmíněné propuřřění

1. Odsouzený je na nástupním oddělení odborným zaměstnancem oddělení výkonu vazby a trestu/výkonu trestu (dále jen „oddělení výkonu trestu“) rámcově seznámen s možnostmi probace a mediace.
2. Správní oddělení věznice každý měsíc poskytne vedoucímu oddělení výkonu trestu jmenný seznam těch odsouzených, jimž za šest měsíců vznikají zákonné podmínky pro podání řřadosti o podmíněné propuřřění. Uvedení odsouzený se zúčastní v rámci sociálně právního poradenství přednášky sociálního pracovníka věznice, kde je jim podána informace o realizačních podmínkách podmíněného propuřřění s dohledem.
3. Má-li odsouzený na základě informací o činnosti Probační a mediační služby zájem o spolupráci s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby v souvislosti se řřadostí o podmíněné propuřřění s dohledem, obrátí se nejprve na vychovatele nebo odborného zaměstnance oddělení výkonu trestu věznice, s nímž věc konzultuje. Ten odsouzenému podání podnětu doporučí nebo nedoporučí. Společně tedy zvažují, zda je účelné kontaktovat Probační a mediační službu ve věci předjednání dohledu nebo uložení dalších povinností a omezení při podmíněném propuřřění, a to z důvodu větší rizikovosti odsouzeného a jeho situace nebo není-li to vzhledem k malému riziku potřeba.
4. Odsouzený samostatně, případně s pomocí odborného zaměstnance věznice, vyplní formulář „Podnět k zahájení spolupráce s Probační a mediační službou ČR“ (viz vzor č.2) a jeho podání konzultuje s vychovatelem nebo odborným zaměstnancem, od něhož formulář obdržel. Do tohoto formuláře odsouzený vyplňuje základní údaje o sobě a vyjadřuje se k podmínkám, které souvisejí s jeho podmíněným propuřřením. Odsouzený nahlásí svému vychovateli datum odeslání tohoto formuláře a téma požadované spolupráce s Probační a mediační službou a vychovatel tyto informace zapíše do osobní karty odsouzeného.
5. Z časových důvodů je potřebné, aby místně příslušné středisko Probační a mediační služby obdrželo formulář „Podnět“ nejpozději 3 měsíce před termínem podání řřadosti o podmíněné propuřřění.
6. Zaměstnanec Probační a mediační služby se dohodne s vedoucí oddělení výkonu trestu

na organizaci konzultací s odsouzeným ve věznici.

7. Před samotnou konzultací si zaměstnanec Probační a mediační služby prostuduje osobní kartu odsouzeného a od vychovatele, speciálního pedagoga, sociálního pracovníka, psychologa, vychovatele – terapeuta nebo kaplana může opatřit další informace k osobě odsouzeného. Jedná se o základní informace týkající se průběhu výkonu trestu, rodinné a sociální situace odsouzeného a o informace vztahující se k danému trestnímu případu. Po dohodě se zaměstnanci správního oddělení věznice bude zaměstnanci Probační a mediační služby umožněno prostudování osobního spisu odsouzeného a jeho osobní karty.

8. Na základě dohody mezi zaměstnancem Probační a mediační služby, odsouzeným a spolupracujícím zaměstnancem věznice je možné, aby byl ve vhodných či nutných případech konzultaci zaměstnanec Probační a mediační služby s odsouzeným přítomen zaměstnanec věznice – například speciální pedagog, sociální pracovník, vychovatel, kaplan atd. Stejně tak je po dohodě zúčastněných možná přítomnost koordinátora sociální péče o občany společensky nepřizpůsobené či orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

9. Během konzultace zaměstnanec Probační a mediační služby vychází z vyhodnocení rizik, provedeného pracovníky věznice, dalších informací, jež k osobě odsouzeného získal a informací odsouzeného uvedených v „*Podnětu*“. S odsouzeným rovněž zpřesňuje jeho potřeby, očekávání a možnosti spolupráce s Probační a mediační službou. Na základě získaných informací a po jejich doplnění údaji uvedenými v osobním spise a osobní kartě zaměstnanec Probační a mediační služby navrhne oblasti možné činnosti Probační a mediační služby a společně s odsouzeným pak dojednává podmínky vzájemné spolupráce. Dále dohodne s odsouzeným konkrétní postup ve věci a navrhne termín další konzultace.

10. Zaměstnanec Probační a mediační služby ve spolupráci s odsouzeným, zaměstnanci věznice a případně s dalšími na případu zainteresovanými osobami (například s koordinátorem sociální péče o občany společensky nepřizpůsobené) dohodne jednotlivé kroky, které bude třeba realizovat v rámci přípravy podkladů k žádosti o podmíněné propuštění, včetně vymezení osob, které je provedou a časového harmonogramu jejich uskutečnění. Odsouzeného přitom vede k tomu, aby maximum možných kroků provedl sám.

11. Zaměstnanec Probační a mediační služby analyzuje shromážděné informace o odsouzeném. V případě potřeby kontaktuje další osoby se žádostí o jejich doplnění, např. sociálního pracovníka věznice, koordinátora sociální péče o občany společensky nepřizpůsobené, orgán sociálně-právní ochrany dětí v místě klientova bydliště (pobytu) nebo další zainteresované osoby z klientova okolí. V této oblasti je nutná vzájemná spolupráce a informovanost střediska Probační a mediační služby místně příslušného věznici a střediska Probační a mediační služby v místě klientova bydliště nebo pobytu po propuštění.

12. Zaměstnanec Probační a mediační služby analyzuje situaci klienta – tedy na jedné straně konkretizuje silné stránky odsouzeného, zdroje pomoci a možných pozitivních změn, a na druhé straně upozorní na jeho možná rizika, okolnosti, jež bez vhodné intervence mohou zvyšovat pravděpodobnost sociálního selhání, včetně recidivy.

13. Vyžaduje-li to situace klienta a je-li vzhledem k okolnostem trestního případu možné snížit rizika možného selhání, zaměstnanec Probační a mediační služby navrhne konkrétní a

místně dostupné formy intervence – například zařazení odsouzeného po propuštění do resocializačního programu; spolu s dalšími zainteresovanými osobami ověří dostupnost resocializačního programu včetně jeho volné kapacity.

14. V závěrečné fázi spolupráce odsouzeného s Probační a mediační službou jsou shromážděné informace k osobě odsouzeného zaměstnancem Probační a mediační služby zpracovány do podoby „*Stanoviska střediska Probační a mediační služby ČR k žádosti o podmíněné propuštění*“. Se závěrečným stanoviskem Probační a mediační služby v této věci je odsouzený před jeho podáním soudu seznámen a má možnost se k němu vyjádřit.

b) Postup od podání žádosti o podmíněné propuštění

1. Pracovník PMS odsouzeného předem informuje o tom, že v okamžiku kdy si odsouzený, který již v rámci své přípravy na podmíněné propuštění spolupracoval s PMS, podává žádost o podmíněné propuštění, je účelné, aby o tomto informoval příslušné středisko Probační a mediační služby.
2. V hodnocení odsouzeného poskytovaném věznicí místně příslušnému soudu je zahrnuta informace, zda „odsouzený navázal v rámci své přípravy na možnost podmíněného propuštění spolupráci nebo již spolupracoval s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby.“ V případě nenavázání spolupráce se věta neuvádí.
3. Věznice odešle místně příslušnému středisku Probační a mediační služby kopii vypracovaného hodnocení odsouzeného, které je v rámci projednávání žádosti o podmíněné propuštění zasíláno příslušnému soudu; jedná se o odsouzené, na něž toto středisko zpracovává „*Stanovisko*“.
4. Zpracování „*Stanoviska*“ je vhodné v případech těch odsouzených, kdy soud zvažuje v rámci podmíněného propuštění uložení dohledu a uložení přiměřené povinnosti nebo omezení.
5. Obrátí-li se odsouzený na středisko Probační a mediační služby z vlastního rozhodnutí přímo, tzn., že se nebude držet doporučeného způsobu spolupráce věznice s Probační a mediační službou naznačeného výše, bude zaměstnancem střediska Probační a mediační služby písemně informován o tom, že pro zahájení spolupráce v oblasti přípravy na možnost podmíněného propuštění je vhodná společná součinnost střediska Probační a mediační služby a věznice. Středisko tedy doporučí, aby odsouzený dílčí kroky uvedené v postupu A/ dodržel.
6. Obrátí-li se odsouzený na středisko Probační a mediační služby v období kratším než jsou tři měsíce před podáním své žádosti o podmíněné propuštění, ačkoli byl o časových podmínkách spolupráce s místně příslušným střediskem Probační a mediační služby řádně informován (například speciálním pedagogem, vychovatelem, sociálním pracovníkem, zaměstnancem střediska Probační a mediační služby při besedě ve věznici apod.), bude pracovníkem střediska PMS upozorněn, že případná spolupráce bude tímto časovým skluzem ovlivněna a že vzhledem k výše uvedené skutečnosti může Probační a mediační služba spolupráci s odsouzeným z časových důvodů i odmítnout.

c) Postup po pravomocném rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění s dohledem

1. Po pravomocném rozhodnutí soudu o podmíněném propuštění s dohledem obdrží středisko Probační a mediační služby, které bude výkon dohledu zajišťovat (středisko místně příslušné pobytu podmíněně propuštěného), od trestní kanceláře soudu, v souladu s kancelářským řádem, kopii tohoto rozhodnutí (usnesení o podmíněném propuštění).
2. V písemném příkazu k propuštění odsouzeného, vydaném soudem a doručeném věznici, je uvedena skutečnost, že odsouzený se podmíněně propouští za současného uložení dohledu a zároveň to, které středisko Probační a mediační služby je výkonem dohledu (kontrolou přiměřených povinností a omezení) pověřeno.
3. Správní oddělení věznice současně s propuštěním odsouzeného, v jehož případě bylo pravomocně rozhodnuto o podmíněném propuštění za současného uložení dohledu (přiměřené povinnosti nebo omezení), faxem informuje o této skutečnosti středisko Probační a mediační služby místně příslušné věznici a rovněž středisko Probační a mediační služby, které bude dohled (kontrolu plnění uložených povinností nebo omezení) provádět.
4. Středisko Probační a mediační služby, které je místně příslušné věznici, po obdržení informace o podmíněném propuštění odsouzeného z věznice neprodleně zašle středisku Probační a mediační služby, které bude dohled (kontrolu plnění přiměřených povinností nebo omezení) provádět, kopii vypracovaného „*Stanoviska*“ a kopii hodnocení odsouzeného zpracovaného věznici.

Poté probíhá samotný dohled probačního úředníka. V případě, že odsouzený porušuje povinnosti spojené s výkonem dohledu, probační úředník informuje soud. Soud může následně nařídit veřejné zasedání a projednat nařízení výkonu zbytku trestu ve věznici.